

	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)			Strona 1 z 12
	Edycja 03	Data wydania 03.02.2016	Data aktualizacji 03.09.2018	

SEKCJA 1. IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1. Identyfikator produktu

Nazwa handlowa produktu: **R134a**
 Numer rejestracyjny: 01-2119459374-33-xxxx
 Numer indeksowy: nieprzypisany
 Numer EC: 212-377-0
 Numer CAS: 811-97-2

1.2. Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane:

1.2.1. Istotne zidentyfikowane zastosowania:

Gaz do układów klimatyzacji, chłodziwo

1.2.2. Zastosowania odradzane:

Inne niż wymienione w sekcji 1.2.1

1.3. Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki:

Firma: Rittal Sp. z o.o.
 Adres: ul. Krakowiaków 48, 02-255 Warszawa
 Tel: +48 22 310 06 00; + 48 604 482 600
 Fax: +48 22 724 08 52
 www.rittal.pl
 email: rittal@rittal.pl

1.4. Numer telefonu alarmowego:

112 – telefon alarmowy centrum powiadamiania ratunkowego
 +48 58 682 04 04 – Pomorskie Centrum Toksykologii Gdańsk
 +48 22 619 66 54 – Biuro Informacji Toksykologicznej Warszawa
 +48 61 847 69 46 – Ośrodek Informacji Toksykologicznej Poznań

SEKCJA 2. IDENTYFIKACJA ZAGROZEŃ

2.1. Klasyfikacja substancji lub mieszaniny:

Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008

Press. Gas – Gaz pod ciśnieniem (gaz skroplony) z przypisanym zwrote określającym rodzaj zagrożenia:
 H280 Zawiera gaz pod ciśnieniem; ogrzanie grozi wybuchem

Zagrożenie dla zdrowia: produkt nie jest klasyfikowany jako stwarzający zagrożenie dla zdrowia, kontakt z produktem (gaz skroplony) może prowadzić do odmrożeń narażonych tkanek, substancja w wysokich stężeniach działa dusząco (wypiera tlen), narażenie na wdychanie wysokich stężeń produktu może wywoływać arytmie serca

Zagrożenie dla środowiska: substancja nie jest klasyfikowana jako stwarzająca zagrożenie dla środowiska wodnego, znajduje się na liście fluorowanych gazów odpowiadających za efekt cieplarniany wymienionych w protokole z Kioto

Zagrożenia fizyczne/chemiczne: produkt jest klasyfikowany jako stwarzający zagrożenie, produkt zawiera skroplony gaz – produkt pod ciśnieniem. Gaz/pary są cięższe od powietrza i gromadzą się w zamkniętych przestrzeniach zagłębieniach terenu.

	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)			Strona 2 z 12
	Edycja 03	Data wydania 03.02.2016	Data aktualizacji 03.09.2018	

2.2. Elementy oznakowania

Zgodnie z Rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008

Piktogram:

GHS 04

Hasło ostrzegawcze: Uwaga

Zwroty określające rodzaj zagrożenia:

H280 Zawiera gaz pod ciśnieniem; ogrzanie grozi wybuchem

Zwroty określające środki ostrożności:

Ogólne:

-

Zapobieganie:

-

Reagowanie:

-

Przechowywanie:

P410 + P403 Chronić przed światłem słonecznym. Przechowywać w dobrze wentylowanym miejscu

Usuwanie:

-

2.3. Inne zagrożenia:

Produkt nie spełnia kryteriów PBT lub vPvB zgodnie z załącznikiem XIII rozporządzenia REACH.

SEKCJA 3. SKŁAD/INFORMACJA O SKŁADNIKACH

3.1. Substancje

Produkt jest substancją.

Nazwa chemiczna: 1,1,1,2-tetrafluoroetan

Synonim: norflurane, R134a

Wzór chemiczny: C₂H₂F₄

Klasyfikację substancji stwarzającej zagrożenie zawartej w produkcie podano zgodnie z tabelą 3.1 załącznika VI do Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z uwzględnieniem jego aktualizacji, na podstawie danych dostarczonych przez producenta oraz danych literaturowych.

Nr CAS	Nr WE	Nr indeksowy	REACH numer rejestracyjny	Nazwa chemiczna	Zawartość	Kategorie zagrożenia	Zwroty H
811-97-2	212-377-0	nieprzypisany	01-2119459374-33-xxxx	norflurane	100 % wag.	Press. Gas*	H280

* Uwaga U:

Przy wprowadzaniu na rynek, gazy muszą zostać zaklasyfikowane jako „gazy pod ciśnieniem”, w jednej z grup gazów sprężonych, gazów skroplonych, schłodzonych gazów skroplonych lub gazów rozpuszczonych. Grupa zależy od stanu fizycznego, w jakim gaz występuje, a w związku z tym musi być określana z osobna dla każdego z przypadków.

Znaczenie kategorii zagrożenia oraz zwrotów H patrz sekcja 16.

	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)		Strona 3 z 12
	Edycja 03	Data wydania 03.02.2016	

3.2 Mieszaniny

Nie dotyczy

SEKCJA 4. ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY

4.1. Opis środków pierwszej pomocy

Zalecenia ogólne:

Przerwać kontakt/narażenie. W przypadku kontaktu z produktem wywołującym niedyspozycję natychmiast wezwać zawodową służbę zdrowia. Pokazać lekarzowi oznakowanie z etykiety lub karty charakterystyki produktu. Poinformować lekarza o udzielonej pierwszej pomocy poszkodowanemu. Nie podawać niczego doustnie osobie nieprzytomnej. W żadnym wypadku nie wywoływać wymiotów. Jeżeli poszkodowany wymiotuje, obrócić go w pozycji bezpiecznej aby zapobiec ryzyku zadławienia się wymiocinami. Usunąć zanieczyszczoną produktem odzież.

Ochrona osób udzielających pierwszej pomocy: Nie należy podejmować żadnych działań, które stwarzałyby ryzyko dla ratownika chyba, że jest się odpowiednio przeszkolonym. Zalecane jest stosowanie środków ochrony osobistej (patrz sekcja 8)

Skazanie skóry: zmyć skórę wodą z mydłem, dokładnie spłukać

Odmrożenie: Wezwać pomoc lekarską. Jeśli pomoc lekarska nie jest dostępna od razu, jak najszybciej umieścić osobę poszkodowaną w ciepłym miejscu i odczekać, aż zranione miejsce zostanie stopniowo ogrzane. **NIE PODDAWAĆ ZRANIONEGO MIEJSCA DZIAŁANIU NADMIERNEGO CIEPŁA LUB ZIMNA.** Nie usuwać odzieży

Skazanie oka: usunąć soczewki kontaktowe jeżeli poszkodowany je nosi, przemywać oko bieżącą wodą przy otwartej powiece min. 15 minut, jeżeli wystąpią objawy podrażnienia skontaktować się z okulistą

Narażenie inhalacyjne: wyprowadzić poszkodowanego z miejsca narażenia (osoba udzielająca pomocy powinna stosować odpowiednie środki ochrony układu oddechowego) na świeże powietrze, przy trudnościach z oddychaniem podawać tlen. W razie zatrzymania oddechu zastosować sztuczne oddychanie. W razie potrzeby skontaktować się z lekarzem

Spożycie: mało prawdopodobna droga narażenia

4.2. Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Ostre objawy – kontakt z produktem wywoływać bóle głowy lub zawroty głowy. Intensywny kontakt może powodować anemię i arytmie serca, zatrzymanie oddechu, a przy podwyższonym kontakcie – śmierć. Jeżeli produkt dostanie się do oczu, możliwe zagrożenie zamarznięciem wskutek szybkiego parowania. Narażenie na kontakt z szybko rozprężającym się gazem lub odparowującą cieczą może powodować uszkodzenie tkanek wskutek odmrożeń.

Opóźnione objawy – brak danych

Skutki narażenia – brak danych

4.3. Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Informacja dla lekarza: brak specyficznego antidotum, stosować leczenie objawowe. Nie podawać preparatów z grupy adrenalin-efedryn.

SEKCJA 5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1. Środki gaśnicze

Stosowne środki gaśnicze: produkt nie jest palny, stosować środki gaśnicze odpowiednie do palących się w otoczeniu materiałów.

Środki gaśnicze, które nie mogą być używane ze względów bezpieczeństwa: woda w silnym strumieniu

	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)			Strona 4 z 12
	Edycja 03	Data wydania 03.02.2016	Data aktualizacji 03.09.2018	

5.2. Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną

W środowisku pożaru przy spalaniu/rozkładzie termicznym produktu może wydzielać się fluorowodór, tlenki węgla, fluorofosgen. Nie wdychać produktów rozkładu termicznego/spalania – stwarzają zagrożenie dla zdrowia.

5.3. Informacje dla straży pożarnej: bezwzględnie stosować niezależny aparat oddechowy i odpowiednią odzież ochronną w trakcie akcji gaśniczej lub podczas prac porządkowych natychmiast po pożarze w zamkniętych lub słabo wentylowanych pomieszczeniach.

Zalecenia ogólne: usunąć z zagrożonego obszaru osoby niepowołane, niebiorące udziału w likwidowaniu pożaru. W razie potrzeby wezwać Straż Pożarną tel. 998.

Dodatkowe uwagi: pojemniki, zbiorniki produktu nie objęte pożarem, nie rozszczelnione schładzać za pomocą mgły wodnej z bezpiecznej odległości (opakowania zawierające produkt w środowisku pożaru mogą eksplodować), o ile to możliwe usunąć je z obszaru zagrożenia.

Pozostałości po pożarze i zanieczyszczone wody pogaśnicze usuwać zgodnie odpowiednimi przepisami. Nie wprowadzać wód pogaśniczych do kanalizacji.

SEKCJA 6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1. Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych:

Stosować środki ochrony osobistej, zwłaszcza ochronę dróg oddechowych w przypadku powstania par/gazu. Unikać bezpośredniego kontaktu z uwalniającym się produktem.

Zawiadomić otoczenie o awarii, wezwać odpowiednie służby ratownicze (np. Straż Pożarną, Policję). Usunąć z obszaru zagrożenia wszystkie osoby nie biorące udziału w likwidowaniu awarii, w razie potrzeby zarządzić ewakuację.

Dla personelu biorącego udział w akcji ratowniczej: zapoznać się z informacjami z sekcji 8.

6.2. Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska:

Jeżeli to możliwe zatrzymać wyciek. Nie dopuścić do przedostania się do kanalizacji, wód gruntowych, gleby i otwartych cieków wodnych.

6.3. Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia:

W przypadku rozszczelnienia pojemnika, rozlania się produktu, zabezpieczyć źródło wycieku, rozlany produkt pozostawić do swobodnego odparowania. Wszelkie prace prowadzić przy odpowiedniej wentylacji.

6.4. Odniesienia do innych sekcji:

Indywidualne środki ochrony – sekcja 8

Usuwanie odpadów – sekcja 13

SEKCJA 7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE

7.1. Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania:

Unikać bezpośredniego kontaktu z produktem, wdychania gazu/par. Unikać zanieczyszczenia oczu i skóry. Zapewnić odpowiednią wentylację/wyciąg w miejscu pracy zwłaszcza na poziomie posadzki (pary są cięższe od powietrza), zapobiegać tworzeniu szkodliwych stężeń par w powietrzu, pracować w dobrze wentylowanych pomieszczeniach. Przestrzegać zasad higieny osobistej i stosować odzież ochronną zgodnie z informacjami zamieszczonymi w sekcji 8 karty.

Pracę z produktem i jego przelewanie prowadzić wyłącznie w układach zamkniętych.

Upewnić się, że urządzenie zabezpieczające zawór jest prawidłowo zamontowane.

Upewnić się, że nakrętka, gniazdko lub wtyczkę (gdzie przewidziano) zaworu jest prawidłowo zamontowana.

Otwierać zawór powoli, celem uniknąć gwałtownego rozprężenia.

Nie pozwalać na cofnięcie się produktu do zbiornika/pojemnika.

Należy wyeliminować możliwość zassania wody do zbiornika/pojemnika, nie dopuścić do kontaktu wody z zaworami, złączkami, kołnierzami i innymi elementami mocującymi.

	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)			Strona 5 z 12
	Edycja 03	Data wydania 03.02.2016	Data aktualizacji 03.09.2018	

Rurociągi, połączenia i zawory przedmuchiwać wyłącznie za pomocą gazu obojętnego, nie wolno stosować wody i rozpuszczalników.

Specjalne środki zabezpieczające przed pożarem i eksplozją:

Nie są wymagane

Higiena przemysłowa:

- zapewnić właściwą wentylację podczas pracy (wentylacja ogólna i miejscowa wywiewna)
- nie wdychać gazu/par/aerozoli produktu
- zapewnić samodzielny aparat oddechowy łatwo dostępny do użytku w sytuacjach awaryjnych
- zapewnić stanowisko do płukania oczu w przypadku ich skażenia
- natychmiast zdjąć zanieczyszczoną produktem odzież
- ręce umyć wodą z mydłem przed jedzeniem, paleniem papierosów i po zakończeniu pracy
- należy przestrzegać zwykłych środków ostrożności przy obchodzeniu się z chemikaliami.

7.2. Warunki bezpiecznego magazynowania, w tym informacje dotyczące wszelkich wzajemnych niezgodności:

Przechowywać wyłącznie w oryginalnych, szczelnie zamkniętych opakowaniach. Przechowywać w miejscu chłodnym i dobrze wietrzonym. Butle muszą być przechowywane i transportowane w pozycji stojącej.

Zalecane materiały na opakowania: stal, stali węglowa, stal hartowana, stopy aluminium, stal nierdzewna.

Zalecane materiały na zawory: mosiądz, stopy miedzi, stali węglowej, stopy aluminium, stal nierdzewna.

Nie przechowywać razem z materiałami łatwopalnymi, samozapalnymi, wybuchowymi, toksycznymi, promieniotwórczymi, utleniającymi.

Nie przechowywać razem z żywnością, paszami dla zwierząt.

7.3. Szczególne zastosowania końcowe:

Patrz sekcja 1.2.

Stosować zgodnie z wymogami rozporządzenia 517/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie fluorowanych gazów cieplarnianych

SEKCJA 8. KONTROLA NARAŻENIA/ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1. Parametry dotyczące kontroli:

Wartości graniczne narażenia: produkt nie zawiera składników, których wartości graniczne muszą być kontrolowane w miejscu pracy z produktem. NDS – nie ustalono.

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2018r., poz. 1286)

Poziom nie powodujący zmian (DNEL) dla robotników:

Schemat narażenia	Droga	wartość DNEL
Długotrwały – skutki ogólnoustrojowe	Wdychanie	13936 mg/m ³

Poziom nie powodujący zmian (DNEL) dla konsumentów:

Schemat narażenia	Droga	wartość DNEL
Długotrwały – skutki ogólnoustrojowe	Wdychanie	2476 mg/m ³

Poziomy PNEC:

PNEC – słodka woda 0,1 mg/l

PNEC – morska woda 0,01 mg/l

PNEC – okresowe uwalnianie 1 mg/l

PNEC – biologiczna oczyszczalnia ścieków 73 mg/l

PNEC – osad - słodka woda 1 mg/kg

PNEC – osad - morska woda 0,75 mg/kg

	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)			Strona 6 z 12
	Edycja 03	Data wydania 03.02.2016	Data aktualizacji 03.09.2018	

8.2. Kontrola narażenia:

Środki ochrony zbiorowej:

Niezbędna jest wentylacja miejscowa wywiewna, która usuwa pary z miejsc emisji produktu, jak również wentylacja ogólna pomieszczeń. Otwory zasysające przy wentylacji miejscowej winny znajdować się poniżej lub bezpośrednio przy płaszczyźnie roboczej. Wywiewniki z wentylacji ogólnej powinny być umieszczone zarówno przy podłodze jak i w szczytowej części pomieszczenia.

Środki ochrony indywidualnej:

a) Ochrona dróg oddechowych – w normalnych warunkach, przy dostatecznej wentylacji nie jest konieczna, wymagana przy narażeniu na wysokie stężenia gazu/par produktu. W obszarze o nieznanym składzie atmosfery stosować niezależny aparat oddechowy, w razie niedoboru tlenu (stężenie poniżej 17% obj.) lub gdy stężenie substancji stwarzających zagrożenie przekracza 1% obj., stosować autonomiczny lub stacjonarny sprzęt izolujący. Przy pracy z produktem należy zapewnić samodzielny aparat oddechowy łatwo dostępny do użytku w sytuacjach awaryjnych.

b) Ochrona rąk – wymagane rękawice ochronne w przypadku długotrwałego lub często powtarzanego narażenia na kontakt z produktem. Materiał, z którego wykonane są rękawice musi być nieprzepuszczalny i odporny na działanie produktu. Zalecany materiał na rękawice: skóra

d) Ochrona skóry – stosować odzież ochronną chemoodporną, obuwie ochronne z metalową osłoną palców

c) Ochrona oczu – zalecane okulary ochronne w szczelnej obudowie (gogle), w przypadku zwiększonego ryzyka kontaktu z produktem stosować pełną ochronę twarzy

d) Zagrożenia termiczne – stosować rękawice skórzane izolujące przed ryzykiem zanieczyszczenia skóry ciekłym produktem i odmrożeniem

Normy na sprzęt ochronny:

PN-EN 140:2001 Sprzęt ochrony układu oddechowego. Półmaski i ćwierćmaski. Wymagania, badanie, znakowanie

PN-EN 143:2004 Sprzęt ochrony układu oddechowego. Filtry. Wymagania, badanie, znakowanie

PN-EN 149+A1:2010 Sprzęt ochrony układu oddechowego. Półmaski filtrujące do ochrony przed cząstkami. Wymagania, badanie, znakowanie

PN-EN 14387+A1:2010 Sprzęt ochrony układu oddechowego. Pochłaniacze i filtropochłaniacze. Wymagania, badanie, znakowanie

PN-EN 374-1:2005 Rękawice chroniące przed substancjami chemicznymi i mikroorganizmami. Część 1: Terminologia i wymagania

PN-EN 374-2:2005 Rękawice chroniące przed substancjami chemicznymi i mikroorganizmami. Część 2: Wyznaczanie odporności na przesiąkanie

PN-EN 374-3:2005 Rękawice chroniące przed substancjami chemicznymi i mikroorganizmami. Część 3: Wyznaczanie odporności na przenikanie substancji chemicznych

PN-EN 166:2005 Ochrona indywidualna oczu. Wymagania

PN-EN 14605+A1:2010 Odzież chroniąca przed ciekłymi chemikaliami. Wymagania dotyczące odzieży ochraniającej całe ciało, z połączeniami nieprzepuszczającymi cieczy w postaci płynnej (Typ 3) lub rozpylonej (Typ 4), łącznie z wyrobami zapewniającymi tylko częściową ochronę ciała (Typy PB[3] i PB[4])

PN-EN ISO 20344:2012 Środki ochrony indywidualnej. Metody badania obuwia

Gdy stężenie substancji stwarzających zagrożenie jest ustalone i znane, doboru środków ochrony indywidualnej należy dokonywać z uwzględnieniem stężenia substancji występującego na danym stanowisku pracy, czasu narażenia, czynności wykonywanych przez pracownika oraz zaleceń podanych przez producenta środka ochrony indywidualnej. W sytuacji awaryjnej lub, gdy stężenie substancji na stanowisku nie jest znane, stosować środki ochrony indywidualnej izolujące organizm (kombinezon gazoszczelny skompletowany z izolującym sprzętem ochrony układu oddechowego).

Stosowane środki ochrony indywidualnej muszą spełniać wymagania zawarte w rozporządzeniu Ministra Gospodarki z dnia 28.12.2005r. (Dz. U. Nr 259, poz. 2173) oraz dyrektywy 89/686/WE (wraz z późn. zm.).

Pracodawca jest obowiązany zapewnić, aby stosowane środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze posiadały właściwości ochronne i użytkowe oraz zapewnić odpowiednie ich pranie, konserwację, naprawę i odkażanie.

KARTA CHARAKTERYSTYKI

sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)

Strona
7 z 12

Edycja
03

Data wydania
03.02.2016

Data aktualizacji
03.09.2018

Kontrola narażenia środowiska:

Nie należy dopuścić do przedostania się dużych ilości produktu do wód gruntowych, kanalizacji, ścieków lub gleby.

SEKCJA 9. SEKCJA 9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1. Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych:

Postać:	gaz skroplony pod ciśnieniem, bezbarwny
Zapach:	charakterystyczny
Próg zapachu:	nie oznaczono
pH:	nie dotyczy
Temperatura topnienia/krzepnięcia:	- 108°C
Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia:	-26,1°C (przy ciśnieniu 1013 hPa)
Temperatura zapłonu:	nie dotyczy
Szybkość parowania:	odparowuje szybko
Palność:	nie jest palny w postaci handlowej
Górna/dolna granica palności lub górna/dolna granica wybuchowości:	nie dotyczy
Prężność par (20°C):	574 kPa
Gęstość par (20°C):	4,24 (powietrze = 1)
Gęstość (20°C):	1,226 g/cm ³ (dotyczy fazy ciekłej)
Rozpuszczalność w wodzie (25°C):	1 g/dm ³
Rozpuszczalność w innych rozpuszczalnikach:	brak danych
Współczynnik podziału: n-oktanol/woda (25°C):	1,06
Temperatura samozapłonu:	743°C
Temperatura rozkładu:	brak danych
Lepkość (20°C):	0,22 mPas (dotyczy fazy ciekłej)
Właściwości wybuchowe:	nie dotyczy
Właściwości utleniające:	nie dotyczy

9.2. Inne informacje:

Zawartość VOC (LZO): > 99 %

SEKCJA 10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1. Reaktywność:

Reaguje z utleniaczami

10.2. Stabilność chemiczna:

Produkt stabilny w normalnych warunkach otoczenia (patrz sekcja 7 – warunki przechowywania)

10.3. Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji:

Niebezpieczna polimeryzacja nie zachodzi, może reagować gwałtownie z utleniaczami

10.4. Warunki, których należy unikać:

Otwarty ogień, iskry, inne potencjalne źródła zapłonu

10.5. Materiały niezgodne:

Silne utleniacze, sproszkowane metale i ich sole, metale alkaliczne i metale ziem alkalicznych

10.6. Niebezpieczne produkty rozkładu:

Żadne przy zachowaniu odpowiednich warunków magazynowania / stosowania / transportu.

W przypadku rozkładu termicznego/kontakt z otwartym ogniem lub rozżarzonymi elementami mogą wydzielać się tlenki węgla, fluorowodór, fluorofosgen

	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)		Strona 8 z 12
	Edycja 03	Data wydania 03.02.2016	

SEKCJA 11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1. Informacje dotyczące skutków toksykologicznych:

Toksyczność ostra:

Toksyczność ostra doustnie: brak danych dla produktu

Toksyczność ostra kontakt ze skórą: brak danych dla produktu

Toksyczność ostra inhalacyjnie LC50 (szczur): 567000 ppm/4h

Toksyczność ostra doustnie: ATE (oszacowane) > 2000 mg/kg – produkt nie klasyfikowany jako stwarzający zagrożenie toksycznością ostrą po połknięciu

Toksyczność ostra kontakt ze skórą: ATE (oszacowane) > 2000 mg/kg – produkt nie klasyfikowany jako stwarzający zagrożenie toksycznością ostrą w kontakcie ze skórą

Toksyczność ostra inhalacyjnie: ATE (oszacowane) > 5 mg/dm³/4h (aerazol) – produkt nie klasyfikowany jako stwarzający zagrożenie toksycznością ostrą przy wdychaniu

Działanie żrące/ drażniące na skórę: produkt nie spełnia kryteriów klasyfikacyjnych, może powodować słabe podrażnienia

Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy: produkt nie spełnia kryteriów klasyfikacyjnych, może powodować słabe podrażnienia

Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę: produkt nie spełnia kryteriów klasyfikacyjnych, nie wykazuje działania uczulającego w kontakcie ze skórą i drogami oddechowymi w testach laboratoryjnych na zwierzętach

Działanie mutagenne na komórki rozrodcze: produkt nie zawiera składników stwarzających zagrożenie umieszczonych w wykazie substancji i produktów o działaniu mutagennym

Działanie rakotwórcze: produkt nie zawiera składników stwarzających zagrożenie umieszczonych w wykazie substancji i produktów o działaniu rakotwórczym

Szkodliwe działanie na rozrodczość: produkt nie zawiera składników stwarzających zagrożenie umieszczonych w wykazie substancji i produktów o działaniu szkodliwym na rozrodczość

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe: produkt nie spełnia kryteriów klasyfikacyjnych

Działanie toksyczne na narządy docelowe – powtarzane narażenie: produkt nie spełnia kryteriów klasyfikacyjnych

Zagrożenie spowodowane aspiracją: produkt nie spełnia kryteriów klasyfikacyjnych

Potencjalne skutki zdrowotne (obserwacje na podstawie doświadczenia z użytkowania substancji):

Długotrwałe wdychanie gazu/par produktu może prowadzić do obrzęku płuc, arytmii serca.

Produkt w postaci gazowej ma działanie duszące – wypiera tlen.

SEKCJA 12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1. Toksyczność

Toksyczność ostra dla ryb (*Oncorhynchus Mykiss*) LC50 (96h): 450 mg/dm³

Toksyczność ostra dla bezkręgowców wodnych (*Daphnia magna*) EC50 (48h): 980 mg/dm³

Toksyczność ostra dla bakterii (*Pseudomonas putida*) EC10 (6h): > 730 mg/dm³

12.2. Trwałość i zdolność do rozkładu:

W warunkach testu (temperatura normalna) produkt jest bardzo lotny i szybko odparowuje do fazy gazowej i przedostaje się do atmosfery. Test eliminacji nie może być przeprowadzony.

Biodegradowalność (28 dni): 3 % – substancja nie jest łatwo biodegradowalna

12.3. Zdolność do bioakumulacji:

Nie wykazuje

12.4. Mobilność w glebie:

Nie dotyczy

12.5. Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB:

Substancja nie spełnia kryteriów PBT lub vPvB zgodnie z załącznikiem XIII rozporządzenia REACH.

	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)		Strona 9 z 12
	Edycja 03	Data wydania 03.02.2016	

12.6. Inne szkodliwe skutki działania:

Produkt nie klasyfikowany jako stwarzający zagrożenie dla organizmów wodnych. Dołożyć staranności, by produkt nie przedostał się do gleby, źródeł wody pitnej, zbiorników wodnych itp.

Produkt stwarza zagrożenie dla strefy ozonowej. Unikać emisji do atmosfery.

GWP: 1430

SEKCJA 13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

13.1. Metody unieszkodliwiania odpadów:

Odpad produktu: porozumieć się z producentem produktu w sprawie możliwości przerobu odpadów. Jeśli nie ma takiej możliwości, przekazać do utylizacji w zakładzie posiadającym zezwolenie w zakresie zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów. Nie wprowadzać pozostałości produktu do ścieków.

Kod odpadu: 14 06 01* Freony, HCFC, HFC

Usuwanie zużytych opakowań: zabrania się ich zgniatania, dziurawienia, spalania na powierzchni ziemi. Utylizować jak odpad produktu. Zalecany jest zwrot opakowań do producenta.

SEKCJA 14. INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

14.1. Numer UN (numer ONZ):	3159
14.2. Prawidłowa nazwa przewozowa UN:	1,1,1,2-TETRAFLUOROETAN (GAZ CHŁODNICZY R134a)
14.3. Klasa(-y) zagrożenia w transporcie:	2
14.4. Grupa pakowania:	-
14.5. Zagrożenie dla środowiska:	nie
14.6. Szczególne środki ostrożności dla użytkowników:	patrz sekcja 7.1
Transport lądowy ADR	
Kod klasyfikacyjny towaru niebezpiecznego:	2A
Numer nalepki ostrzegawczej:	2.2
Instrukcja pakowania:	P 200
Kod przejazdu przez tunele:	C/E
14.7. Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL i kodeksem IBC:	
Kod IBC:	nie dotyczy

SEKCJA 15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

15.1. Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji lub mieszaniny:

- Ustawa z dnia 25 lutego 2011r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (tekst jednolity Dz. U. z 2018r. poz. 143)
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1907/2006 z dnia 18.12.2006r. w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006
- Rozporządzenie Komisji (WE) nr 790/2009 z dnia 10 sierpnia 2009r. dostosowujące do postępu naukowego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (1 ATP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 286/2011 z dnia 10 marca 2011r. dostosowujące do postępu naukowego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (2 ATP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 618/2012 z dnia 10 lipca 2012 r. dostosowujące do postępu naukowego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (3 ATP)

	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)			Strona 10 z 12
	Edycja 03	Data wydania 03.02.2016	Data aktualizacji 03.09.2018	

- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 487/2013 z dnia 8 maja 2013r. dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (4 ATP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 944/2013 z dnia 2 października 2013r. dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (5 ATP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) nr 605/2014 z dnia 5 czerwca 2014 r. zmieniające, w celu włączenia zwrotów określających zagrożenie i zwrotów określających środki ostrożności w języku chorwackim oraz dostosowania do postępu naukowo-technicznego, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (6 ATP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/1221 z dnia 24 lipca 2015r. zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, w celu dostosowania go do postępu naukowo-technicznego (7 ATP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/918 z dnia 19 maja 2016 r. zmieniające, w celu dostosowania do postępu naukowo-technicznego, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (8 ATP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/1179 z dnia 19 lipca 2016 r. dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (9 ATP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2017/776 z dnia 4 maja 2017 r. dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (10 ATP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2018/669 z dnia 16 kwietnia 2018 r. dostosowujące do postępu naukowo-technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (11 ATP)
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH)
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2018r., poz. 1286)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 02 lutego 2011r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2011r., nr 33, poz. 166)
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy” (tekst jednolity Dz. U. z 2003r., nr 169, poz. 1650)
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 1488)
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. z 2005r., nr 259, poz. 2173)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 26 stycznia 2010r. „W sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu” (Dz. U. z 2010r., nr 16, poz. 87)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014r. „w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego” (Dz. U. z 2014r., poz. 1800)
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2017r. poz. 519)
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2018r. poz. 21)
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014r. „W sprawie katalogu odpadów” (Dz. U. z 2014r., poz. 1923)
- Ustawa z dnia 13 czerwca 2013r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (tekst jednolity Dz. U. z 2016r. poz. 1863)
- Oświadczenie rządowe z dnia 28 lutego 2017r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957r. (Dz. U. z 2017r., poz. 1119)

	KARTA CHARAKTERYSTYKI sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)			Strona 11 z 12
	Edycja 03	Data wydania 03.02.2016	Data aktualizacji 03.09.2018	

15.2. Ocena bezpieczeństwa chemicznego:

Dla substancji nie została dokonana ocena bezpieczeństwa chemicznego, ponieważ nie jest ona zaklasyfikowana pod kątem zagrożenia dla zdrowia i środowiska.

SEKCJA 16. INNE INFORMACJE

Objaśnienia kategorii i zwrotów zagrożenia dotyczących substancji stwarzających zagrożenie wchodzących w skład produktu:

Press. Gas Gaz pod ciśnieniem
H280 Zawiera gaz pod ciśnieniem; ogrzanie grozi wybuchem

Wyjaśnienie skrótów i akronimów stosowanych w karcie charakterystyki:

CAS – Chemical Abstracts Service

WE – numer przypisany substancji chemicznej w Europejskim Wykazie Istniejących Substancji o Znaczeniu Komercyjnym lub w Europejskim Wykazie Notyfikowanych Substancji Chemicznych, lub w wykazie substancji chemicznych wymienionych w publikacji "No-longer polymers"

NDS – najwyższe dopuszczalne stężenie substancji szkodliwej dla zdrowia w środowisku pracy

NDSch – najwyższe chwilowe dopuszczalne stężenie substancji szkodliwej dla zdrowia w środowisku pracy

PBT – trwałość, zdolność do bioakumulacji i toksyczność

vPvB – bardzo duża trwałość i bardzo duża zdolność do bioakumulacji

VOC – Volatile Organic Compounds

LZO – lotne związki organiczne

NOAEL – poziom nie wywołujący dających się zaobserwować szkodliwych skutków

LD50 – dawka powodująca 50% przypadków śmiertelnych

GWP – (Global Warming Potential) – współczynnik ocieplenia globalnego

Numer UN – numer rozpoznawczy materiału (numer ONZ, numer UN)

ADR – europejska umowa dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych

Kartę charakterystyki sporządzono zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 z dnia 28 maja 2015r. zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH).

Klasyfikacji produktu dokonano na podstawie zawartości składników stwarzających zagrożenie zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniającym i uchylającym dyrektywę 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006.

Szkolenia: Osoby mające styczność z produktem przed przystąpieniem do pracy, należy przeszkolić odnośnie właściwości i sposobu postępowania z w/w produktem.

Zalecenia i ograniczenia stosowania: Stosować zgodnie z etykietą-instrukcją

Możliwość uzyskania dalszych informacji: Dodatkowe informacje dotyczące bezpieczeństwa dostępne u producenta

Źródła danych na podstawie których opracowano kartę charakterystyki:

Karta została opracowana na podstawie kart charakterystyk poszczególnych składników, danych literaturowych oraz posiadanej wiedzy i doświadczenia, z uwzględnieniem aktualnie obowiązujących przepisów.

ECHA European Chemicals Agency, <http://echa.europa.eu/>

Zastrzeżenia:

Dane zawarte w karcie należy traktować wyłącznie jako pomoc dla bezpiecznego postępowania w transporcie, dystrybucji, stosowaniu i przechowywaniu. Użytkownik ponosi odpowiedzialność wynikającą z niewłaściwego wykorzystania informacji zawartych w Karcie lub niewłaściwego zastosowania produktu.

Kartę charakterystyki sporządził: dr Piotr Mikołajewicz (tel. +48 782 282 392)

Karta opracowana przez: F.U. VELA (e-mail: biuro@vela-doradztwo.pl)

KARTA CHARAKTERYSTYKI

sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/830 zmieniającym rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (REACH)

Strona
12 z 12

Edycja
03

Data wydania
03.02.2016

Data aktualizacji
03.09.2018